

TORONNAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

CSÜTÖRTÖK, 1944 március 16
73. évfolyam 63. szám

Előfizetésben: Évente 840 félévre 420
210 havonta 70

Cáfol a spanyol kormány

Madrid, márc. 15.

A spanyol kormány hivatalosan megcáfolja egyes külföldi lapoknak híresztelését a spanyol, angol és amerikai tárgyalásokra vonatkozólag. A spanyol cáfolat megjegyzi, hogy a külföldi lapokban napvilágot látott híresztelések mindenbizonyára csak zavart akarnak kelteni. Míg a tárgyalások tartanak, egyik kormánytól sem várható nyilatkozat, ezért óvatosan kell venni minden terjedelmes hozzászólást és hirt a tárgyalásokról. Amint befejeződnek a tárgyalások, a spanyol kormány hivatalos közleményt fog kiadni.

Orbay utóda

Ankara, márc. 15.

Mint már jelentettük, Orbay Rauf Törökország londoni követe lemondott tisztségéről. Beavatott körökben úgy vélik tudni, hogy Orbay helyére Ruchen Eschref Unaydint, Törökország eddigi olaszországi követét nevezik ki.

Orbay lemondását már hivatalosan is közölték, de az indokolás még nem ismeretes.

A semlegesek vannak soron

Szófia, márc. 15.

A „Donauzeitung“ részleteket közöl a bolgár kormány lapjának a „Dnes“-nek legutóbbi számából.

A bolgár lap megjegyzi, hogy az angolszászok napról-napra nagyobb nyomást gyakorolnak a semlegesekre, hogy bevonják őket a hadviselő felek közé. A bolgár lap utal a spanyol és argentin ügyre és véleménye szerint hamarosan állásfoglalás is történik.

Amnesztia Spanyolországban

Madrid, márc. 15.

A spanyol hivatalos lap legújabb száma 3492 politikai fogoly ideiglenes szabadlábra helyezését közli. Ezek a foglyok még a polgárháború befejezése után lettek letartóztatva. A kormány intézkedése széles körökben nagy meglepetést keltett.

A bolsevisták már kaptak hajókat Amerikától

Amszterdam, márc. 15.

Egy amszterdami jelentés szerint Szovjetország a kölcsön és bérleti szerződés keretén belül már kapott hajókat. Ugy Amerika, mint Anglia megfontolás tárgyává tette, hogy a bolsevistáknak kiszolgáltassa az olasz hajókat. Már a két angolszász hatalom is tudatára ébredt annak, hogy ha kiszolgáltatták az olasz hajókat a bolsevistáknak és ha a francia hajók is átpártolnak — ami féltő, hogy meg történik — úgy a bolsevisták egyeduralmukodói lennének a Földközi tengeren. Az amszterdami híradás szerint a bolsevistákat valószínűleg teherhajókkal és más anyagokkal ellátják ki.

Sikeres német ellentámadások Sztarc-Konstantinoff és Tarnopolnál

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

A keleti arcvonal déli szakaszán, ahol járhatatlan utakon, teljesen eliszaposodott terepen a legelkeseredettebb viadal folyik, amelybe mindkét oldalról újabb csapatokat vetnek harcra, a német csapatok, a nagy tulsúlyban levő ellenséges erőkkel szembe, szakadatlan példaadó helytállással és rendületlen harci szellemmel tüntették ki magukat. Különösen kitűntek az utóbbi napokon a báró Mannteuffel altábornok vezetésével a Nagynémetország — páncélos-gránátos-hadosztály, valamint a Friedrich Wilhelm Schulz altábornok vezetésével az 59. számú hadtest csapatai.

Az előző napokon elhatározott elszakadási hadművelet keretén belül, minden hadifontosságú berendezés elpusztítása után, Cherson várost kiűrtették.

Nagy veszteségei vannak a parizánoknak

Beldrad, márc. 15.

A szerbiai partizánok üldözése során jelentős veszteségeket szenvedtek a bolsevisták. A legutóbbi napokban 212 halottat számláltak és 65 hadifoglyot a sebesültek száma azonban sokkal jelenő ebb. Igen tekintélyes azoknak a száma akik a kommunista től át szöktek. 13 gépfegyvert zsákmányoltak,

Sztarc-Konstantinoff déli térségében és Tarnopotól keletre a német ellentámadások sikerrel jártak.

A többi keleti arcvonalokon a bolsevisták már csak Nevel északnyugati térségében vezettek erősebb, de sikertelen támadásokat. Az utóbbi hét harcaiban kiválóan kitűntette magát Haff ezredes vezetésével az alsószász-tüüingiai 170. számú gyalogos hadosztály.

Olaszországban tegnap is csak jelentéktelen harctevékenységekre került sor.

A német vadászpilóták és a légvédelmi tüzérség Nettunó hídfőjének övezete fölött 7 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Angol zavartkeltő repülőek elmult éjjel bombákat dobtak Németország nyugati területére.

Német harcrepülőek sikerrel támadtak kijelölt célpontokat Aglia déli tengerpartjain.

valamint megszámlálhatatlan más hadianyagot.

Horvát kötelékek is súlyos veszteséget okoztak a bandáknak 600 puskát és 8 gépfegyvert zsákmányoltak.

A kommunisták március 8-án a Balkán félsziget nyugati részén elvesztették 263 halottat, 60 hadifoglyot, valamint számos sebesültet és sokan átszöktek.

Rendőri záróra Szófiában

Szófia, márc. 15

A bolgár belügyminiszter az új rendőri zárórát esti 7 órában állapította meg. Esti hét órától hajnalig, illetve kivilágosodásig csak kivételes engedély alapján lehet az uccán közlekedni. Az igazol-

ványt kézben kell tartani. Hogyha a járőrség valakit igazolásra szólít föl az illető az igazolványt magasra köteles tartani. Aki rendőri felszólításkor a zsebébe nyúl, arra a hatósági közeg azonnal ráló.

Péter király Londonba érkezett

Amszterdam, márc. 15.

Mint ismeretes, Péter király Londonba utazott, hogy elsimítsa az ellentéteket a különféle jugoszláv politikai pártok között.

Amszterdami jelentés szerint Péter király már meg is érkezett Londonba. A jelentés megemlíti, hogy Péter király helyzete nagyon nehéz, mert az utóbbi időben sokat veszített nép-

szerűségéből. Főleg a Titó féle megalom ártott a királynak. Péter király elképzelése szerint Puricsot egy katonai kormány váltaná fel. Péter király Mihajlovics tábornokot támogatja, mert véleménye szerint Mihajlovics személye az egyedüli garancia, hogy a különféle politikai pártokat összehozza és az ellentéteket elsimítsa. Ezzel szemben áll az a tény, hogy Szimovics tábornok legutóbbi londoni rádió-

beszéde igen nagy sikert aratott a jugoszláv politikusok körében.

Berlini beavatott körökben úgy vélik, hogy Péter király vállalkozása nem ígérkezik sikeresnek, mert Titó kitart követelései és célkitűzései mellett.

Iskolaszünet Kossuth halálának évfordulóján

Budapest, márc. 15.

A közoktatásügyi miniszter rendelkezése értelmében március 20-án Kossuth Lajos halálának 50-ik évfordulóján a magyarországi iskolákban az előadások szünetelnek. Ezen a napon Kossuth-emléknapot tartanak az iskolákban.

Élénk politikai élet Bulgáriában

Szófia, márc. 15.

Macedónia és Trácia teljhatalmu kormányzója befejezte hivatalos körutját. Tapasztalatairól, úgy a miniszterelnöknek, mint a kormányzótanácsnak is be fog számolni.

Szófiai jelentés beszámol még, hogy bolgár miniszterek vasárnap több városban tájékoztató beszédet mondtak.

Képviselőválasztások Macedóniában

Szófia, márc. 15.

A bolgár igazságügyi miniszter dr. Partov macedóniai körutja során kijelentette, hogy kormány a közel jövőben képviselőválasztásokat akar tartani Macedóniában. Ezzel a macedónoknak alkamat adnak, hogy a bolgár törvényhozásban képviseltesék magukat és résztvegyenek az építő munkában.

Budapest lakásproblémái

Budapest, márc. 15.

A magyarországi építészmérnökök egyesületében Szendy Károly polgármester nagy vonalakban ismertette a Székesfőváros lakáskérdéseit. A polgármester nagy előadásában ismertette, hogy 1939-ben a Székesfőváros 3000, míg 1942-ben újabb 2000 lakást épített. Ezeket a lakásokat főleg munkások számára készítették, teljesen az egészségügyi követelményeknek megfelelően.

A polgármester előadásában megjegyyezte, hogy a Székesfőváros lakásigénye jelenleg még újabb 50.000 lakás.

Élelmezési könnyítések Bulgáriában

Szófia, márc. 15.

A bolgár élelmezésügyi miniszter rendelete értelmében a bolgár éttermekben eddig csak egy fő étel szerepelhetett. A miniszter ezt a rendeletét most felfüggesztette.

A munkás és a proletár...

Az emberiség történelme nem más, mint az egyetemes erkölcsi Igazság és a romboló, folyton elbukó tagadás harca. Nagy emberi felemelkedéseket mindig a lélekből feltörő megtisztulni vágyás, az erkölcsi érzés tisztító világossága teremtett meg. Ilyen tisztító világosság ma, ilyen korcszme a szociális élet megteremtése. A szociális élet megteremtésének két irányzata van. Az egyik lelki gyökerű, az ember erkölcsi emelkedettsége alapján áll. A másik az anyagelvűség. A külső, a testi élet egyformaságában látja a szociális élet megvalósulását.

Sokan még az elmúlt világ igéretében élnek. Nem tudják megérteni az igazi szociális élet jelentőségét. Nem tudják, hogy a ma már valóban általánossá, korcszmevé lett szociális élet, mint korcszme, nagy fejlődésen ment át, kezdeti formájának hibái, botlásai és végzetes tévedései a fejlődés útján láthatóvá lettek és azokat sikerült is kiküszöbölni. Ma már a szociális élet kiépítésén dolgozni annyit jelent, mint a mindnyájunk békés, alkotó emberi életén munkálkodni. De szükséges, hogy ne csak beszéljünk róla, hanem szükséges az is, hogy megvalósításán fáradozzunk.

A „proletár-kérdésnek“ meg kell oldódnia. Lényegében már meg is oldódott. Az új életformára való áttérés az egész világon folyamatban van s azok a legszertelenebb nemzetek, akik a kérdés megoldásával az új idők követelményeinek megfelelően, már szociális életfelfogásban indulnak és indulhatnak a jobb és békésebb új századok felé. Legyünk tisztában azzal is, hogy a szociális életforma hosszú és szenvedésekkel telt korszak eredménye s mint ilyen, az emberiség történelmének új korszakát nyitja meg. Ha most a harcok lezárulnak, beláthatatlan időnkig megrajzolódik az emberiség életének arculata.

„S mi ennek az arculatnak a lényege? Az, hogy a közösségi élet újra erkölcsi tartalmat nyert. Ujra győzött az Igazság! Az ember újra erkölcsi gondolkodású lett. A világ újra a kereszténység szelleme felé kénytelen igazodni, hogy életkérdését megoldja. És a világ boldogulása attól függ, át tudja-e érteni és át tudja-e venni a keresztény lelkiség lényegét: „Amit nem akarsz, hogy veled cselekedjenek az emberek, te se cselekedd velük!...“ A keresztény lelkületű ember, az életért erkölcsi felelősséggel tartozó ember nem akarja, nem akarhatja elnyomni sem lelkiileg, sem gazdaságilag embertestvérét. A kereszténységnek a lényege az, el nem pusztítható, örökké diadalmas világnézete. Ne legyen proletár senki, se szellemileg, se anyagilag közömbös lélektelen proletár! S ahol van még ilyen szerencsétlen ember, bizonyos, hogy nem sokáig lehet, mert az élet örök belső igazsága most már végleg nem fogadja be az ilyent. Nemzetek, népek kebelében sürgős átrendezés folyik. Az önző, egyéni mindenhatóságon felépült,

Az inváziós tervek keresztülvitelének halogatása

Stockholm, márc. 15.

A Nya Dagligt Allehanda című svéd lap a szövetség hatalmak inváziós terveiről az a véleménye, hogy a tervek keresztülvitelét, amelyeket 1944 év tavaszára hirdettek, ismét elhalasztják.

Valószínű, mondja a lap, szövetségesek abban bízhatnak, hogy a Németország ellen vezetett angol-szovjet terrortámadások a Szovjet-Unió seregei támadásainak kiegészítését képezik. Figyelembe kell azonban venni, folytatja megállapításait a lap, hogy a német légierő változatlanul és továbbra

is jelentőségteljes tényező a harcokban. A katonai helyzet, illetve események ott, ahol az angolok és amerikaiak európai hadszíntéren állanak, lényegesen eltérnek azokról, amelyeket a szövetségesek még újévkor, derülatoan reméltek. Föltéve, hogy az inváziós seregek a kontinensen partra is szállnak, a németek hadsereg nagyobb részét szembe állíthatnák a partraszálló seregekkel. Az pedig, minden valószínűség szerint olyan katasztrófát jelentene a szövetségeseknek, hogy minden győzelmi reményük semmivé válna.

Hamis tanuzás vádjja

Beckerek, márc. 15.

Risztin Kariton ittabei lakos 1939 február 2-án Ferkovics András szintén ittabei lakos, cigány háza előtt össze szólalkozott Ferkovics Sándorral és Ferkovics Miklóssal, András fiaival. A civakodás verekedéssé fajult és annak során Risztin mindkét Ferkovicsot késsel megszurkálta. Sándor és Miklós a sebe ülésbe belehalt.

A beckereki törvényszék Risztin Karitont 18 évi fegyházra ítélte. A felelősségi bíróság a büntetést 12 évi fegyházra leszállította. Az ügy a semmitőszék elé került és Karitont, Vujicsin Zorán a törvényszéknél eskü alatt tett vallomása alapján a vád és következményei alapján fölmentette.

Vujicsin Zorán ugyanis arról tett tanuságtételt, hogy látta a civakodás és verekedés lefolyását. Szerinte Ferkovics Miklós kezében erős bot volt, látta, hogy Risztint a cigányok torkon is ragadták és verték. A semmitőszék a tanuságtétel alapján megerősítettnek vette Risztin védekezését, hogy önvédelemből követte el tettét.

Perújítás folytán az ügy most ismét a törvényszék elé került. Az ügyész vádat emelt Vujicsin Zorán ellen, hamis esküvel tett tanuzás miatt. Az újból lefolytatott nyomozás során ugyanis az a gyanu merült fel, hogy Vujicsin nem volt jelen, illetve nem láthatott sem a verekedést, sem annak lefolyását. Koronatanu arra Ferkovics András a meggyilkoltak atyja. Szerinte senki sem volt jelen kivéve, amikor a fiait Risztin leszurta. Miklóst különben is az uccán, Sándort pedig az udvarban támadta és szurta meg késsel a vádlott Risztin.

Dr. Jovanovics Jovan hármastanácsa kezdte meg március 14 én az ügy tárgyalását. Kihallgatták újból Vujicsin Zoránt, aki megmaradt régebbi tanuságtétele mellett. Ferkovics András szintén régebbi tanuságtételét erősítette meg, vagyis azt, hogy Vujicsin Zorán nem volt jelen a civakodásnál, valamint a szurkálás idején.

Dr. Mosorinszki Milorád orvos arról tanuskodott, hogy Risztin Kariton közvetlenül a verekedés után felkereste

egyéni hasznát és egyéni hatalmat megtestesítője nagykapitalista civilizáció és liberálisnak nevezett kulturája és a belőlük fakadt materialista nemzetköziség proletár világa romokban hever. S a romokat mindenütt sietve takarítják el. A nemzeti kulturának szociális erkölcsiségében befelé és kifelé az emberi felelősségtudat a jellemvonása, ami a nemzeti társadalom belső lelki békéjét és a nemzetek közötti igazi együttműködést jelenti. Igazi béke csak a lélek békéje lehet. A nemzeti

és azt orvosi segélybe részesítette. Risztin fején, illetve homlokán egy seb volt, amelyet kimosott és bekötött. Azután Ferkovicsék házába sietett, de nem segíthetett a két Ferkovicson, azok a súlyos sérülésbe belehaltak A Ferkovics házbán és az előtt sokan voltak, de nem emlékszik, hogy azok között Vujicsin Zoránt is látta.

Sorra kerül még sok tanu kihallgatására, akik amellet kívánnak tanuskodni, hogy Vujicsin Zorán nem láthatott a civakodást és annak lefolyását.

A további tanu kihallgatása még két napot vesz igénybe és így a kihallgatások befejezése után közöljük a bíróság döntését.

Szofia vizellátása biztosított

Szofia, márc. 15.

A bolgár főváros vízszükségletét eddig 170 kilométernyi távolságról kapta. A bolgár főváros vezetősége most próbafúrásokat hajtott végre, hogy megtalálja a lehetőségét, hogy a helyszínen találják meg a szükséges vízmennyiséget. Egy szofiai jelentés szerint a fúrások sikerrel jártak.

Hivatásválasztó-intézmény Zágrában

Zágráb, márc. 15.

A horvát hivatalos lap jelentése szerint a népjóléti miniszter rendelkezése értelmében az állam hivatásválasztó-intézetet állít fel. A zágrábi kereskedelmi kamara eddig is fenntartott ugyanilyen intézményt, de a rendelet értelmében ez most beolvad a hivatalos hivatásválasztó intézetbe.

Arviz Bulgáriában

Szofia, márc. 15.

A Marica és mellékfolyói a nagy esőzések következtében erősen megáradtak és sok helyen átlépték partjaikat. Főleg Paszrdcsik városa szenvedett sokat az árvíz következtében, miután több mint 350 ház omlott össze vagy rongálódott meg súlyosan. Halálos áldozatok eddig nem voltak.

kulturák a béke igazi pillérei, mert azok jelentik a lélek teljes és hiánytalan, Istentől megszerzett rendjét. Mi ezt az igazságot kezdettől fogva tudtuk és munkáltuk. Magyar dolgozó testvéreinkkel szemben soha se élünk ezzel a szóval: proletár. A mi kulturánk nem tudott és nem tud lelketlen lenni. Vanank szegény testvéreink. Kulturánk magyar lelkiségünk egész erejével ő érettük dolgozunk. A szociális felelősség öntudatával!

Kristály István.

Nemzeti ünnep a pancsovai KIE-ben

A múlt vasárnapi kulturdélután keretében emlékezett a pancsovai KIE az 1848. márciusi nagyjelentőségű napokra. A gyűlékezeti terem ezúttal kicsinynek bizonyult a lelkes magyar tömeg befogadására. A műsor tartalmilag is kifejezte az ünnepi színt. Mindent a javából, ez volt a kultúr-ünnep rendezőjének Olasz Józsefnek az elve. A szebb magyar jövő kis kulturakatonái nyitották meg az előadást. Sorba léptek egyenként a függöny elé pöttöm kis árvalányhajas kalapu legénykék és magyar ruhás kislányok hogy hazafias versek és versikék elszavalásával ők is kivegyék a részüket az ünnepből. A KIE nagy vegyeskara magyar d szbe öltözve teljes számmal vonult fel. A Kossuth nótával, majd egy magyar népdalegyveleggel Varga Antal karnagy irányítása mellett ismét gyarapította eddigi szép sikereit. „Az öreg honvéd“ című hazafias tárgyú színmű sokakat könynyekig meghatott. Olasz József az öreg honvéd kitűnő maszkjában jól átértett játékaival általános elismerést vívott ki. Lestyánszky Emmi asszony, ez a ragyogó tehetségű előadóművész, kit csak különleges ünnepi alkalmakor lehet a dobogón látni, egy Rakoczi tárgyú melodrámat adott elő. A drámai elemek megrázó hatással érvényesültek előadásában. Dobrovolszky Mária, Thomka Miklós és Olasz Katica a KIE házi énekművészei nemcsak műsoruk, de tudásuk legjavát is nyújtották. Balog László zongoraművész egy magyar népdalra írt változatot adott elő saját feldolgozásban Baksa Árpád ref. lelkész ünnepi be-zedben méltatta a nap jelentőségét. Befejezésül „Az óra“ című egyfelvonásos került bemutatásra, melyben Kiss Ilonka, Kéri Ilonka, Csanádi Lilike és Gregor Ilonka jól szerepeltek. Az előadás zongorai éretét Baksa Árpád né láta el.

A gyermekek kulturdélutánja Szanádon

A szanádi kis magyarok kulturdélután rendeztek Jankovits Margit tanítónő vezetése alatt. A kulturdélutánon a „Hófehérkét“ játszották a gyermekek. Szereplők: Kovács Magda, Apró Eszti, Nagy Kálmán, Jurcsák Piros, Molnár Erzs, Dobó Julis, Tóth Juska, Jaksi Misa, Onódi Adrás, Kovács Gyula, Jurcsák Adrás, Türi Béla, Bíró István, Szabó István és Bus János.

Színre kerültek versek is, a mely közül a legnagyobb tetszést keltett a közönség körében a „Rokkant katona“, szavalta Nagy Kálmán.

Végül nagy sikerrel egy énekszámot adtak elő. Az iskola zsufozásig volt megtelve, amely után minden néző elégedetten tért vissza otthonába. Ez alkalommal a szanádi kis magyarok újból megmutatták a tehetségüket.

Halászcsonak, halászbárka, hálók, stb. azonnal eladó.

Megtekinthető: Beckerek, Pasityeva (Tomasováci) u'ca 28/a. sz. a. 269

KITÜNŐ állapotban lévő, luda-pesti gyármányu, fedél nélküli HINTÓ ELADÓ

Megtekinthető: Aradáci u'ca 15. szám alatt. 279

HIREK

Két forradalom

33

Vasárnap	Márc 31 nap
12	Kat. A3. Oculi Prof. A3. Gergely
Hétfő	Kat. Szabin †† Prof. Csongor
Kedd	Kat. Matild †† Prof. Matild
Szerda	Kat. Nemzeti ün. nap Prof. Nemzeti ü.
Csütörtök	Kat. Geréb †† Prof. Henriette
Péntek	Kat. Patrik pk. ††† Prof. Gertrud
Szombat	Kat. Sándor pk. †† Prof. S. Ede

Időjárás: A hó eleje esős, hűvös 10-17 között meleg, száraz idő. A hó végén sok eső. — Március hó 12-én a nap kel 6:04 és nyugszik 17:45 órakor, március hó 18-án 5:52 kel és 17:53 órakor nyugszik. 20 perccel hosszabbak a nappalok. — **Holnap** **lozások:** Első negyed 1-én 21 óra 40 perckor. Holdtölte 10-én 1 óra 28 perckor. Utolsó negyed 17-én 21 óra 5 perckor. Újhold 24-én 12 óra 36 perckor. Első negyed 31-én 13 óra 34 perckor. — Tavasz kezdete 20-án 19 óra-or

Ma a Czikajló gyógyszer-tár Gö-ringgasse (Fő ucca) tart éjjeli szol-gálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszer-tár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa Bescskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Sztakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Köszönet. Köszönetet mondok ezuton is a 13-ik Magyar Női Táborának, amiért testületileg az ezüstlakodalmamon megjelentek. Kocsmar Pálné.

Ki tud róla. Szombaton este a Kovin felől Bescskerekre érkező vonaton egy fiatal embert rosszul-lét fogta el s mialatt ájultan feküdt, eltűnt a fehér harmonikája fekete billentyűkkel. Aki tud róla valamit, értesítse a Torontál ki-adóhivatalát. A károsult jutalmat ad a nyomravezetőnek.

Hatalmas népgyűlés Bécsben. Mint a Donauzeitung jelenti, mintegy 25.000 főnyin hallgatóság előtt mondott beszédet von Schirach és Funk, Ausztria visszate-résének hatodik évfordulóján.

Terror repülők Svájc fölött. Az angolszász terror repülők ismét el-repültek Svájc felett. A jelentés beszámol, hogy a repülők mintegy 3-4000 méter magasban voltak.

Az állami sorsjátékok élén új igazgató. Bukaresti jelentés sze-rint a román állami sorsjátékok élére Konstant Eneszkut nevezték ki.

Jelentősen emelkedett Bessza-rábia költségvetése. Bukaresti je-lentés elmondja, hogy Bessza-rábia 1944-45. évi költségvetése 5600 millió lei lesz. Az elmúlt költségvetési év csak 5311 millió leit irányzott elő.

A támadás megint elmaradt. A kert pedig egész éjjel tördelte sok zöld kezét a szélben.

Kora reggel izgatott beszéd hangjai ébresztettek fel. Mindenki arról beszélt, hogy a proletár-hadsereg helyzete reménytelen! A románok elfoglalták a szolnoki hidfőt! Mennek Budapest felé. Kun Béla megbukott...

A hírek szétfutottak a falvak-ban. A kis direktóriumok bekény-szerített paraszt tagjai halálsápad-tan mondogatták:

— De hát nekem nem lehet bajom, csak rámparancsoltak. Nem lehet bajom, sohasem akar-tam...

A szügyi kommunisták ma reg-gelre hirtelen udvariasak lettek. A vörös katonák köszöntek. — Tessék már mondani, mi lesz? Valaki az udvaron ittas hangon kiabálta: — Le a proletárdiktatúrával! — Senki sem bántotta érte. A politikai frontmegbizot-tak elszivárogtak.

Bomlott állati fegyelmetlenség lepte meg az embereket. Gross Izidor tüzemester hiába lármázott a falusi uccán. Nem törődtek vele. Az egyik katona ráordított: — Fogja be a száját! Az elvtárs is otthagya az üteget, mi-kor a csehek löttek.

Eszembe jutott Gross Izidor esete. Elment a mennyasszonyá-hoz. Távozási engedélyt irt magá-nak és ráhamisította a parancs-nok nevét. Mikor megint elő-került, parancsnok a katonai tör-vényszék elé utasította. A 32-es nehéz vörös tüzérezred összemor-gott, Gross Izidor pedig panasz-ra egyenesen Kun Bélához sza-ladt.

A vörös hadsereg fegyelme mindenütt így inog és nem áll ellent sehoh. Ezalatt Böhm elvtárs hadseregpáncsok hivata-losan megállapítja, hogy a prole-táröntudat mindenütt győzedel-meskedik.

Az ajtó nyílt és Beniczky Mi-hályné körülnézett, aztán nagyon halkán beszélt:

— Balassagyarmaton kitört az ellenforradalom. Az emberek az uccán kiabálják: „Sohse voltunk kommunisták!” A mieink egy táv iratot fogtak el. A tanácskormány feltárta benne helyzetét a direk-tóriumnak. Megbuktak...

Lépések közeledtek a terraszon. Riadatan néztünk oda. Huszár Aladárné volt.

Mi történt Gyarmaton? És a férje? Szomorú mozdulatot tett. Mondta, hogy értem jött. A csehek támadnak. Készség van Balassagyarmaton. Csak a vasút-vonalat akariák. Szügy kimarad a megszállásból és akkor... Me-gint csak benn maradnék a ta-nácsköztársaságban. Sietni kell.

— De hát nem buktak meg? És az ellenforradalom?

Hirtelen mesélte; nagy gyűlés volt a Vármegyeháztéren. Baj-taz százados, aki a télen kiverte a cseheket Gvarmatról, a város-ház erkélyéről kijelentette a nép-nek, hogy a helyzet reménytelen! „A város katonailag tarthatat-lan”. Egy tiszt elkiáltotta magát. „Le a proletárdiktatúrával!” A Az erkélyen ekkor Singer elvtárs, politikai megbízott előretörtetett. A polgárság és a tiszték ellen lá-

zitotta a népet: „Ki kell irtani őket, ne kiméjjelek még az asz-szonyaikat, a gyermekeiket se! Ők hozták a nyakunkra a csehe-ket!” A hallgatóság hangulata hirtelen átesapott. Öklök emel-kedtek, rohamkések döftek a burzsujok felé. Az ucca kövezete véres lett. Bajtaz százados elme-nekült. Kóvár felé látták nyar-gali. Mikor a hidhoz ért, sor-tüzet irányítottak rá a vörösök. Ezt adta neki Balassagyarmat hálából, amiért egyszer megmen-tette. Sarkantyuba kapta a lovát és két tisztjával átvágtatott a lövöldöző csehekhez.

— Azóta az Ipoly tulpartján mozgalom látszik. A gyarmati uccákban pedig halált ordítanak ránk a proletárok és kiabálják, leölik a tuszokat, ha bejönnek a csehek... A város izgalomban van. A sorompókat őrzik. Men-jünk!...

Mikor már indultunk volna, egy pillanatra hátramaradtam. Beniczkyné arcán is szomorúság látszott. Nem szólt, bizonyosan arra gondolt, miért megyek visz-sza éppen most, ha azért jöttem hozzá, mert félttem a csehek ágyu-zásától.

— Valami magyarázattal tar-tozom... Nem az ágyuzás miatt jöttem ide.

— Tudtam én. Erzsébet, hogy nem félelemből jöttél. De nem kérdeztelek, csak örültem, hogy itt vagy.

Ebben a pillanatban elvisel-hetelenné lett az idegen név.

— Jolánta néni nem az vagyok, akinek tart.

Hirtelen visszalépett és meg-ütközve nézett rám.

— Hát akkor ki vagy?

Felragyogott a szeme, mikor megmondtam. — De hiszen ak-kor, — magához ölelt és az arcán látszott, hogy olyasfélét érez, mint aki valami nagyot tett.

— Aztán visszaigere, ha ugy fordul. — És kikisért a kapuig és utánam nézett, amíg csak látott.

A katonák legtöbbje levette a piros pántlikát, a sapkájáról és fehér virágot tűzött a helyére. Csapatosan húzódtak elfelé az al-kenvatban. Egy görbelábu, kócos zsidó legény igyekezett szinte futva Mohora felé. — Ez a Kun Béla katonája! — kiáltották a vö-rösök. Nevettek és az egyik a porba köpött.

Mentől közelebb érkeztünk a városhoz, annál kihaltabb lett a táj! Csak Kóvár irányából hal-latszott a puskaropogás. Az ipoly-menti topolyák oldalt dültek, mintha az ölmos ég sulya nvonta volna a fákat. Szél fújt. Minden hialott, repült, a por nyargalt, virágszirmok rajzoltak a gvü-mölcsfák körül. Már az uccánk-ban jártunk. Halálsápadtan két katona futott. Puskával, háti-zsákkal futottak. Izgatottan kiál-tottak ránk:

— Be a házakba! Senki se ma-radion az uccán.

Megint jött futva egy csapat. Szőke, riadtképu kis hadnagyot sodort magával. Fogták a kezét, ráncatták, huzták, hogy el ne meneküljön. Még kérelték is őt, akit a tisztekre uszított legénység sokszor megbántott. Szükségük volt rá. Szemben a kerítésnél,

hirtelen lesüllyedtek a háti-zsákok. A guggoló emberek, mint-ha közelebb kerültek volna a föld-höz. A felemelt puskák agya oda-szorult a halálsápadt arcokhoz.

— A csehek... Ideát vannak.

Becsaptuk magunk mögött a kaput. A házban voltunk! Gépfegyverek kattogtak. Egy ágyu dördült. Megrezzentek az abla-kok. Szemben, a kerítés alatt föl-dig görnyedve, mint sűrűke rög-gök, görögtek a katonák a város-vegi barakkok felé.

— Itt az erdőnél! Átjöttek az Ipolyon!

Ember nem látszott többé so-hol. Csak a gépfegyverek katto-gása futkosott a levegőben, mint-ha nagy táviratokat kopogtattak volna. Az ágyuk siettek. Sok lát-hatatlan targonca kereké gurult végig az égboltozaton, keresztül-kasul jártak a fejünk fölött a lövedékek. Aztán földre értek a targoncák és tüzes terhüket ki-fordították a szőlőhegyen is, Szügy határán is. Felhő csapott ki, ahol a földet érték.

Kóváron elmállott a toplom-tornya! Nincs ott többé...

Szemközt ügetve jöttek az or-szágutján a tehenek. A gulyás gubája ide-oda lódult, ahogy fu-tott. Buvóhely felé mozgott min-den. Az ucca egyre sötétebb és csendesebb lett. Csak a puskaropogás beszélt az éjtszakában. A villany is kialudt. Órák multak. Nehéz öklök dörömböltek valahol egy házkapun. Fegyverzörgés ha-ladt el az ablak alatt a fogház irányába...

A sikertelen ellenforradalom ki-szogláltatta a jókat.

A tulsó uccában újra döngött egy kapu.

Tuszokat szedtek itt is. És ma így döngnek Magyarországon mindenütt a kapuk...

(Folytatjuk)

Háborus világtalanok iskolázta-tása. A Birodalomban, a Donau-zeitung jelentése szerint, tan-folyamat kezdeményeztek, mely-nek az a célja, hogy a háboruban szemükvilágát veszített katonák középiskolai képzettség nélkül is végezhesenek főiskolai tanul-mányokat.

De Gaule közeledik Moszkvá-hoz. Külföldi híresztelések sze-rint Pierre Cot hamarosan Moszk-vába utazik, mint De Gaull meg-bizottja. A jelentés beszámol, hogy Cot feladata barátsági szer-ződés kötése De Gaull és a holse-visták köztöt.

Uj Landru Párisban. A Donau-zeitung jelentése szerint Páris egyik városrészében a rendőrség egy orvos villájában a pincében különféle női testrészeket talált elásva. A rendőrség feltevése sze-rint a tettes valószínűleg a ház utolsó lakója, egy orvos — akit eddig még nem sikerült elfogni. Az áldozatok száma eddig 25. Egy meszesgödörben 13 ember testrészeit találták meg. Könnyen megtörténhetik, hogy az áldozatok száma emelkedni fog.

Greenwich költözködik. Egy angliai híradás szerint a világhírű greenwichi csillagvizsgáló intézet költözködik. Minden valószínű-ség szerint valamivel délebbre helyezik át a csillagvizsgáló in-tézetet.

A Poglavnik meglátogatta a csendőrököt. Zágrábi jelentés beszámol, hogy a horvát csendőriskola, első végzett növendékeit a Poglavnik meglátogatta.

Mes-zire terjednek a bolsevisták csápjai. Egyiptomi jelentés szerint a Szovjetunió elhatározta, hogy újabb követségeket állít fel Libanon, Szíria és Irákban.

Horvátország képviselteti magát a salzburgi napokon. A salzburgi mukásnapokon Horvátország is képviselteti magát. A horvát kormány Seitz Alekszandert bizta meg a képviselettel.

Sikerés a huladékpapiros gyűjtés Zágrábban. Mint már jelentették Horvátország a papiros nyersanyaghiányát paprhulladékokkal igyekszik pótolni. A legutóbbi jelentések szerint egyedül Zágrábban decembertől március 1-ig 40 vagón papirost gyűjtöttek.

Spekuláció a főzelékfélékkel. A zágrábi „Gospodarstvo“ című lap igen éles támadást intézett a zágrábi piac árusai ellen. A lap szerint az árusok minden ok nélkül napról-napra emelik a főzelékfélék árát. A horvát lap érélyes lépéseket követel az árusok ellen, hogy az áldatlan állapot minél hamarabb megszűnjön.

JEGYEZZ SZÖVETKEZETI ÜZLETRE SZT

Magyar kötelességnek te-szel eleget.

Anyakönyvi hírek. A becskerek-i anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek. Születések: Dohár András és Jaksa Róza fiu, Recseg Gregor és Libal Ella fiu, Vászics Tima és Todorov Darinka fiu, Szubotin Szteván és Galtein Milica leány, Pretz Albert és Schmitz Anna fiu, Kipper Sepp és Champier Borbála leány, Dokics Alekszander és Kuzmanovics Mária fiu, Germann József és Paramencsics Desanka fiu, Csurszin Zsrákó és Martinov Vukoszava fiu, Pozojevich Alekszander és Ágoston Jolán leány, Mocik Antal és Nikolics Milica fiu, Milanov Ilja és Nesics Szmiljana leány, Radu Karolina fiu, Amizsics Vladisláv és Fridrich Irén fiu, Vizit Jakab és Riesz Éva leány, Szotirovics Péter és Krizsanovics Desanka fiu, Ötvös Amália fiu, Rác János és Drahos Anna fiu, Rossmann Edmund és Massog Margit leány, Ruvai Pál és Magyar Emerencia fiu, Hepke Adalbert és Neukom Gizella leány.

Házasságok kötöttek: Popov Kuzmanov és Nikin Gyurcsinka.

Halálozások: Masics Borivoj 25 éves, Popranov Ljubica 78 éves, Bis Johann 65 éves, Balázs István 56 éves, Battyányi Karl, 18 éves, Eremics Jovanka 31 éves, Futó Rozália 69 éves, Radu Borbála 55 éves, Bozsics Vojin 57 éves, Liska Ferenc 78 éves, Hermann Károly 60 éves, Krausz Emil 75 éves, Dankulov Nikola 77 éves.

Üzenetek AZ anyországba

Előfizetés az anyországban heti egy példányra: negyedévre 4 P, félévre 3 P, egész évre 16 P. Az előfizetési összeg a következő címre küldendő: **Mara Jenő, a „Torontál“ budapesti képviselője Budapest, II., Fő-utca 8. sz. II. em.** Póstatcekszámlánk száma 54598. Az anyországi olvasóink csak a budapesti kirendeltségnél fizethetnek elő a Torontálra.

László István, Budapest. Kereszt apa jó étvágyu k van. István minden reggel Pestre lovagol. Minden rendben, Apa is. Csomagot megkaptuk. Szeretettel gondolunk rátok: Somogyi család.

Dungyerovéknak, Ujvidékre. Kedveseink! Üzenetet megkaptuk, mi tühethően meg vagyunk. Amit Milán kért, azt elküldtük, most újból sürgősen kéri ugyanazt — küdhetünk? Hogy vannak Pacseron? Csokolunk: Protolépác család.

Smialovszkyéknak, Sárvár (cukorgyár). Édes Pipikéknak születésnapjára minden elképzelhető jót kíván. Mindannyio okat szívből ölel, csokol: Nagyapó, Nagyanyó, Bandi bác i.

Bogos István, Szeged. Adjanak életjelt magukról az „Uj Nép“ úján A címüket és tartózkodási helyüket is ismertessék. Sürgős. Biró család, Pancsova.

Sok szerencsét, boldogságot fiatal De grell házaspárnak kíván Grecsák nagymama, Versec.

Hefling Hugóné, Budapest. Drága Ancikám! Üzenetet megkaptuk, volt öröm. Mindannyiunk forró óhaja, hogy szabadságot nálunk töltsd el. Idejében járj utána, hogy biztosítva légy. Hugót és Téged csokolunk. Aranka és családja.

Márkus László, Baja. Kérlek tudass az „Uj Nép“-ben a szüleimről. Egészségesek vagyunk. Testvéred: Márkus Iboly, Omolyica.

Cukics Jelena, Ujvidék. Mamát és Nagynénit üdvözlök: Márkó, Lyubica, Bata, Seka, Vojka, Mira és Bóra.

Dunkeléknek, Rábamolnári. Mindannyian jól vagyunk, sok szeretettel gondolunk rátok Tibit husvétra várjuk. Karsai fiad után érdeklődünk. Csokolunk mindenkit. Jancsi, C-itta.

Romagnoli Ferencnek, Budapest. Leveleket megkaptuk. Négyet küldtünk. Elzikém, születésnapod alkalmából minden jót kívánunk. Frida.

Spacek Ilona, Dárda. Mamának születésnapjára gratulálunk. Irjanak vagy az „Uj Nép“-ben üzenjenek. Mi jól vagyunk. Manyi.

Draxler Brunó, Budapest. Fontos vagyoni ügyben gyertek sürgősen haza. Lipót.

Gerdov András, Cegléd és Rozner-család, Csepel. Jól vagyunk. Számatalan csók és üdvözlöt Gerdovéktól, Kocsiséktól és Koczecéktől.

Becherer Jakab, Kula. Kedves Leányom! Értess az „Uj Nép“-ben hazaérkezéséről. Optálásról nem tudok semmit. Csokolunk benneteket: Tata, Bandi.

Kelemen Józsinak, Pesterzsébetre. Kedves Gyermekünk! Mindkét üzeneteteket örömmel vettük. Kedves Józsi! Fogadd az ezuton legszívélyesebb szerencse kívánatainkat névnapodra. Mi mindannyian jól vagyunk, az Antal bácsiékkal együtt. Üzenetek. Ha lehet, hu vétra jöjjetek! Mi van a Csepellekkel? Szeretettel csokolunk. Szüleitek és Antal bácsiék.

Aki Jóba István (Magyarittebéről) tartózkodási helyéről tud, üzenje meg címét az „Uj Nép“ úján Jóba Márionnak, Magyarittebére.

Garai Gyuláné és Kovács Ákos Hosszúhetény. Megvénnek édes-anya házat Magyar-ház céljaira természetbeni fizetésért és örökös lakást is biztosítunk. Ákos a küldött születési anyakönyvi kivonatot megkapta-e? Választ az „Uj Nép“-ben az édes-anyjának, vagy Borbás Ferenc, BMKSZ titkárnak, Beodra kérünk.

Szödligetre Simon Károlynénak. Édes Józsánk! Névnapodra szeretettel a legjobbakat kívánjuk. Hogy vagytok? Adjatok életjelt magatokról. Mennyire vagytok a házzal. Mi jól vagyunk. Mindannyiotokat csokolunk: Magda, Paula, Mici.

Szenty hadapródormester, Szeged. Névnapodra jókat kívánunk. Gyerekek jól vannak. Bandika bizonyítványa jó. Iratot husvétkor küldöm. Üzenj Te is. Anyád.

Varga Alfrédné, Szabadka (vasuti személypénztár). Egészségi állapotodról értesíts. Mihelyt lehetséges lesz, jövök. Lacinak mellhártyagyulladásra van. Mariskáékkal együtt csokolunk: Mátyi.

Kristmann Fülöp, Jasenovac-Hercegsvölös. Valamennyien jól vagyunk. Üzenetek az ujvidéki „Uj Nép“-ben vissza. Kristmann János.

Szöllősi Sándor, Pásztó. Névnapod alkalmával fogad jókivánságainkat. Rokonokat üdvözljük. Csokol Károly, Lili.

Rác János, Marosfalu. Adjon életjelt magáról az „Uj Nép“ úján. Hogy van? Mi jól vagyunk. Szretykov Miklós, Alibunár.

Zsok Fábán, Bácsandrásfalva. Drága gyermekeim, az üzenetet megkaptuk fényképpel együtt. Mária meghalt. Sokszor csokol Édesanyátok és Sida ch-család. Választ kérek az „Uj Nép“-ben.

Dani Boldizsárt keresik. Aki tud róla, értesitse az „Uj Nép“-ben Dani Jánost, Székelykeve.

Kuruncsi János, Szabadka. Értetést kérünk a DMKSz úján, a keresztleveleket megkaptad-e? Anyád.

Coufal Tibor, Dorog. Kedves Jóskám névnapodra gratulálunk. Mindannyiotokat csokolunk: Apuka, Anya, Ilonka.

Wirsz József, Budapest. Kedves Sógor, gratulálunk névnapodra. Mindannyiotokat csokolunk: Apuka, Anyuka, Ilonka.

Deják József, Kula. Egészségesek vagyunk, az üzenetet megkaptuk. Józsinak névnapjára gratulálunk. Baráti szeretettel: Tóth Gyuri, Juliska.

Fejős János, Szeged. Szerencsésen megérkeztem, szives vendéglátásukat köszönöm. Mindannyiukat csokolja: Juci, Apa, Anya.

Hegyes Gézané, Budapest. Anyátok meghalt. Dr. Ellmerné.

Pecze Borbála, Moholi Nagy-völgy. Kedves Anyuskám! Hogy vannak? Miért nem ír? Levél ment régen. Mi jól vagyunk. Üzenetet az Uj Népből várunk. Csokoljuk mindannyiukat: Teri, Lajos, Dezsó, Jani.

Süllei Miklós, Szabadka, Majsai szőlők 197. Anyám! Házasságom 25 éves évfordulóján szerető csókjaim küldöm: Mária.

Béres Tóth János, Pécs, Nagy Kollégium. Eljára a előttünk érifletlen. Azonnali visszatérése ügyének tisztázására kívánatos. Cukorgyár.

Hallo Schäffer! Szerencsésen megérkeztem, minden rendben. Klári.

Bambach Anna, Ujvidék. Szerencsésen megérkeztem, minden rendben. Klári.

Franciska, Ujvidék. A második házassági évfordulónkra szívből köszöntlek. Jövök, amint hirt adsz. Péter.

Szoboda Marika, Titel. Drága Csöpilink! Születésnapodra szívből gratulálunk, Édesanyukádnak is. Számaltanszor csokolunk: Anikád és az egész család. Orvosi bizonyítványt Oszkár bácsi viszi.

Laci és családja, Szabadka. Egészségesek vagyunk, amit rólatok is remélünk. Üzenetek az „Uj Nép“ úján. Csokol benneteket: János, Dóra és Évi.

Soos András, Budapest. Értetésnek nagyon örültünk, válasz és okmány meg. Csokolunk: Szüleitek.

Szilágyi-család Vác és Dugyik fiuk, Budapest. Esküvőm husvéthétőjén délelőtt 12 órakor lesz. Várunk benneteket. Gizi.

A DMKSz mészárszékei

pénteken délután 1/2 3—6 óraig
szombaton délelőtt 1/2 7—12 „
„ délután 1/2 3—6 „
tartanak nyitva. 275

Pálinkafőzőkazán

200 liter irtartalmu eladó.
Cím: BARAT ANDRÁS,
Gornyamuzslya. 280

FIGYELEM! FIGYELEM!

Becses figyelmébe ajánlom az igen tisztelt kereskedőknek, kiviteli szállítók és vállalatoknak 270

hajózási vállalatomat.

Elfogadok mindennemű árukat, valamint darabárukat, butorokat stb. szállítását **Becskerek—Beograd és vissza,**

különösen kavics, homok, cserép és téglá szállítását vállalok minden irányban. — Szives támogatást kér

PAVLOVIĆ ŽIVA

„DANICA“ hajózási vállalat tulajdonosa, Becskerek, Masaryk u. 22.

Gazdaságba konvenciók 285

bognárt keresünk.

Ajánlatokat a kiadóba kérünk.

A szerkesztésért és kiadásért felel

Üzvegy dr. Mara Jenőné
Uri (Herren) ucca 7.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Becskerek (Nagybecskerek)
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.

Vaseszterga gépet

keresek megvételre.

JAKSA MIHÁLY, Becskerek, III. kü-kerület. Drinszka utca 32. sz. 282

Földfesték

(mindenfajta), **lekvár és kocsikenőcs** nagyobb mennyiségben érkezett és kapható

„KOLONIAL“ **Hans Lehmann K. G. cégnél,** Becskerek, Temesvári utca 12. szám. — **Telefon 318.**

203